

«SLOVENE» velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . 100—
za pol leta . . . 55—
za četrt leta . . . 30—
za en mesec . . . 18—
Za izposojnino celoletno K 140—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 20—
za izposojnino . . . 52—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 2—
uradni razglas, poslana
lit. po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 6—
Izhaja vsak dan (izvzema) po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopiristi se ne vračajo; nehranirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Pogajanja med Italijo in kraljestvom SMS.

LDU Beograd, 13. januarja. Presbиро ministristva zunanjih del javlja uradno: Italijanski ministrski predsednik Nitti je po svojem povratku v Pariz povabil našega ministra za zunanje zadeve dr. Trumbića na sestanek. Na tem sestanku naj bi se poizkusilo, ali obstaja možnost, da se Italija in Jugoslavija neposredno sporazumeta v vseh spornih vprašanjih. Za primer, da bi italijanski ministrski predsednik na tem sestanku z ministrom dr. Trumbićem ponudil podlago, na kateri bi se porazgovori mogli začeti in eventu- elno uspešno dokončati, je kraljevska vlada, po možnosti vedno ustrezajoč željam svojih zaveznikov in tudi s svoje strani želeč, da se čimprej sklene trajen mir z njenimi sosedi, poslala kr. delegaciji v Pariz navodila, naj začne porazgovore, priporočala pa ji je, naj ostane v trajnih stikih z našimi zavezniki. Italijanski ministrski predsednik Nitti se je nato dne 9. t. m. sestal z ministrom zunanjih stvari dr. Trumbićem. Pri tej pri- liki je podal svoje predloge o rešitvi ja- dranskega vprašanja, minister dr. Trumbić pa je predložil svoje protipredloge. Poraz- govori se nadaljujejo. Vrhovni svet je v soboto, dne 10. t. m., povabil kr. delegacijo k razpravi o jadrans- kem vprašanju. Te seje vrhovnega sveta so se udeležili zavezniški ministrski pred- sedniki Clemenceau, Lloyd George in Nitti z ostalimi člani zavezniških delegacij. Za- stopnik Zedinjenih držav tej seji ni pris- tostvoval, ker njegova vlada ni ratificirala mirovne pogodbe. Kot zastopniki Jugo- slavije so se seje udeležili delegati Pašić, dr. Trumbić, dr. Žolger in Radović. Na povabilo predsednika vrhovnega sveta Clemenceauja je minister dr. Trum- bič obrazložil stališče svoje vlade. Na prihodnji seji se bo razprava na- daljevala.

Vlada na umiku.

Z velikanskim pompom so objavili da- nes vsi slovenski vladni listi, da je mini- strski svet rešil valutno vprašanje. Po tem, da skušajo prikriti prvotno grešno stališče dr. Kramerja in mu pripisujejo v posveto nekako vodilno vlogo v boju proti Veljko- vičevemu načrtu, je jasno, od kod ta poro- čila izvirajo. Bombastični ton teh poročil hoče pokriti s plašcem pozabljivosti načrt sedanje vlade, ki ga je pokopal strah se- danje vlade pred našo javnostjo v Slove- niji in na Hrvaškem. Odločno je bilo sta-

lišče naše javnosti proti vladnemu načrtu. Ni bilo menda nobenega našega shoda, na katerem ne bi se bilo govorilo proti pogu- bonosnemu načrtu finančnega ministra dr. Veljkoviča, ki ga je podpiral dr. Kramer, Korač in dr. Kukovec sta ga celo »nadkri- ljevala« in bi bila rada zamenjala krono z dinarjem kar v razmerju 10 : 1. Celo lastne vrste demokratov so se začele buniti proti svojim takozvanim finančnikom. Vlada se je zbalala in se začela umikati, pustila načrt zamenjave v relaciji 1 : 4 pasti in sklenila, da uporabi do sedaj natiskane nove ban- kovce za izmenjavo kron.

Narodna banka potegne krone iz pro- meta in jih zamenja z novimi dinarji, ki dobé na obeh straneh označbo krone v štirikratnem iznosu, to se pravi na 20 di- narskih novi novčanici bo natisnjen znak 80 kron, eno-, dvo- in desetrkronski ban- kovci ostanejo še nadalje v prometu, do- kler se v izmenjavo ne natisnejo novi. V garancijo novih bankovcev bo dala država Narodni banki državne bone in bo na ta način prevzela jamstvo za izmenjane nove krone. Podlago za te garancije tvori jo državne šume, katerih en del se zastavi in katerih čisti dobiček bo deloma služil v sukcesivno kritje novčanice Narodne ban- ke. Sedanje kritje starega dinarja se po- rabi tudi za krono. Razmerje med krono in starim dinarjem bo definitivno rešil še le parlament; začasno se obdrži kurz 4 : 1. Na kronskem teritoriju bo plačevala in sprejemala država krone.

Ves ta načrt ima samo eno prednost pred dosedanjim Veljkovičevim, namreč da bo na novem dinarju na obeh straneh samo označba krone, torej na eno- dinarskem bankovcu 4 K brez označbe 1 dinar. Ves ta načrt pa kaže, da se name- rava v parlamentu predlagati zamenjavo nove krone in starega dinarja po relaciji 1 : 4, ki jo je Veljković začetkom tega leta u m e t n o naredil.

Če pišejo demokratiški listi slavospeve vladi, da je tako sijajno rešila valutno vpra- šanje, potem moramo izjaviti, da vlada va- lutnega vprašanja s tem sploh ni re- šila, ker za to ni možna ali pa no- če, ker je v interesu bank, da se rešitev valutnega vprašanja zavleče.

Cela vladna takozvana rešitev valut- nega vprašanja je skrivnostna in pokrita, kakor je skrivnostno in neodkrito vse de- lovanje sedanje »demokratske vlade«. Mi v tako ali pari zamenjavo ne verjamemo, ker ne verjamemo vladni trditvi, da bo dala na nove dinarske novčanice natisniti štirikratni iznos v kronah, ker ni do- volj natisnjenih novih dinarskih bankov- cev. Vlada se samo umika pred javnim mnenjem in hoče svoje namene o relaciji

1 : 4 prikriti; nima korajže, da bi jasno za- stopala svoje pravo mnenje.

Končno rešitev valutnega vprašanja je vlada prepustila parlamentu, ki ga je po- slala proti njegovi volji domov. Kdaj pa bo novi parlament, sam Bog vedi! Edino to dobro ima vladni ukrep, da novih »kron- skih dinarjev« ne bo tako lahko ponare- jati in bo vsled tega mogla država zahte- vati, da bodo inozemci plačevali naše bla- go samo v naših kronah. Ker pa ostane dr- žavi še dvojna valuta in vled tega valut- no vprašanje še ni definitivno rešeno, cene še dalje časa ne bodo padale tako kakor bi morale, če bi vprašanje valute bilo de- finitivno rešeno. To zavlačenje je državi in prebivalstvu v veliko škodo.

Treba bo še veliko in močnega pri- tiska v javnosti, da se prikriti nameni se- danje vlade ne vresničijo.

Konec svetoštetfanske države.

Princ Ludovik Windischgrätz, bivši ogrski minister, izda v kratkem, v obliki knjige, svoje zapiske, kjer govori o zad- njih dneh habsburške monarhije. V knjigi je opisan Karolyjev napad v parlamentu dne 18. oktobra 1918; s tem je bil ozna- njen prevrat. Oficijelna slavnost, ki se je vršila v Debresinu par dni pred polomom kaže, da dvor še čisto nič ni slutil. Na povratku se je Windischgrätz v dvornem vlaku razgovarjal s cesarjem Karlom. »Zakej ste tako mračni?« je vprašal ce- sar; »vse pojde dobro.« — »Ne, Veličan- stvo, čisto nič ne pojde dobro. Celo da- našnje slavlje je bilo pogrešek. Prepozno je obhajati slavlje, vse je končano.« — »Vi ste pesimist, princ, vsi pravijo to.« — »Veličanstvo, vi se igrate s prestolom. Stojimo pred prepadom.« — »Kaj naj na- pravim?« je vprašal cesar. — »Prvo je, da pošljete Buriana v pokoj. Cel parla- ment bo podpiral Andrassyja. Takoj smo- ramo skleniti poseben mir. Zamudili smo, odkrito in pošteno obračunati z Nemci. Danes nas more samo še to rešiti, da pre- lomimo z njimi vse zveze. Takoj moramo stvoriti novo vlado.« — V Budimpešti so se vršila posvetovanja o sestavi novega kabineta in o tem, da se imenuje Andras- sy zunanjim ministrom. Grof Mihael Ka- roly, Andrassyjev zet, ki je vodil radi- kalno levico, naj bi vstopil v novo vlado. Princ Windischgrätz pripoveduje: Ob 8. uri zjutraj me je telefon zbudil iz sna. Bil je kralj sam, ki je hotel zvedeti, ali je Andrassy sprejel. »Nikdar nisem o tem dvomil, sprejel je!« — »Pridite takoj z njim k meni,« se je glasil odgovor. Hitel

sem k Andrassyju. Ta je poklical svojega zeta Karolyja in mu javil, da ga bo v pri- hodnjih dneh na lastno pest spravil v Gö- döllö (h kralju). Ko sem se vračal, sem srečal na mostu Karolyja in njegovo že- no. Pridružil sem se jima. »Sedaj moramo skupaj delati,« sem dejal. »Ti imaš vse karte v rokah. Ti moreš vso zadevo mir- nim potom rešiti, če hočeš. Pridi z menoj k Andrassyju.« Karoly že tri mesece ni bil stopil čez prag tastove hiše. Sprejem pri Andrassyju je bil prisiljen. Vaszony, Appony in Hadik so se držali ob strani in niso govorili z tastom nič. Andrassy je pregovarjal zeta, naj vstopi v novi kabi- net. Karoly je bil najprej neodločen, kon- čno je izjavil, da bo sodeloval. »Končno ste postali pametni,« je dejal zaničljivo od zgoraj navzdol. »Končno splošna volil- na pravica, načelna ločitev od Avstrije, takojšen sklep miru.« Vprašal sem ga: »Boš pomagal?« Dajal je nedoločne odgo- vore in je slednjič izjavil, da bi rad go- voril z Andrassyjem med štirimi očmi. Tudi to se mi je zdelo le burka. Mislim, da obvlada položaj in je hotel, da se po- gajanja vrše samo z njim. Nato ga je An- drassy peljal v sosednjo sobo. Medtem je sedela Andrassyjeva gospa s svojima dve- ma hčerama v jedilnici in je govorila z njima o politiki. Mlajša hči, žena grofa Karolyja, je vstala in prisluskovala na vratih salona, v katerem se je posveto- vala skupina naših prijateljev. Bil je rav- no trenutek, ko je Vaszony po svoji tem- peramentni navadi rekel: »Karoly je v ro- kah največjih nepridipravov v Pešti. Mi imamo isti program, mi ga moramo iz- peljati, ne on.« Videl sem, kako je gospa Karolyjeva prebledela. Planila je v sobo, kjer je sedel njen mož z grofom Andras- syjem in rekla: »Pojdimo, proč moramo, tu nimamo nič več iskati!« Strastno ga je potegnila iz sobe in vsi so zrlj prese- nečeni za njima. Popoldne je Karoly iz- javil, da preklicuje svoje privolenje, sode- lovati z nami. Tudi je odklonil avdienco pri cesarju. Čez nekaj časa je res vzšla Karoly- jeva zvezda, tisoči so nosili velikega bo- jevnika za neodvisno Mažarsko na ščitu. Habsburgovci so se še hoteli pogajati z njim. Prepozno. Potem pa so zemljo pre- plavili komunisti in jo uničili za desetletja.

V zadnji uri!

Odločitev o Jadranskem vprašanju se bliža, — pri nas pa jo pričakuje vse od najnižjega do najvišjega s tako apatijo, kakor bi šlo za kako Afriško kolonijo in ne za biti ali ne biti slovenskega in jugo- slovanskega naroda ter cele države. Če

LISTEK.

Mačeha.

(Konec.)
Silna bojazen je stiskala otroku srce. Neštetokrat je hotel zakričati, toda grlo je bilo krčevito zadržano; hotel se je zgani- ti, toda na prsih ga je težilo kakor skala in celo telo je bilo kakor primrznjeno. Na srečo je zamenjala grozno sliko prikazen manj strahotna, celo vljudna, pri- kupljiva. Toda pošastna prikazen za materjo je strašila otroka z nasilnostjo slabe vesti, dokler ni zasvitalo jutro — in so pošasti iz- gubile svoje moč...
Dan je minil za dnevom, teden za ted- nom...
V življenju deklice se ni nič posebnega pripetilo. Živela je kakor kdaj poprej — seveda brez mame, ki ji je prihajala čisto na misel, ki pa mora, kot se je delidici zde- lo, vsak čas priti nazaj, da jo bo ljubkova- la, ji nagajala, jo poljubovala.
Pošastni nestvor mačeha, ki se je pri- kazoval deklici tisto noč po pogrebu, se je vedno bolj gubil v megli in je skoro čisto izginil.
Oče, v prvi dobi po grozni rodbinski katastrofi čudno molčel in otožen, se je za-

čel udajati v usodo in živeti po starem na- činu.
Tako je minilo leto — prišla je oblet- nica pogreba.
Oče je obiskal s hčerko pokopališče. Stala sta ob grobu molče in zamišljena, a nista jokala; bilo jima je, kakor bi stala ob grobu tujega človeka.
Tako močan je čas — povzročitelj gor- ja in bridkosti.
Vrnila sta se domov.
Oče je sedel za mizo, vzel otroka na kolena, gladil mu ličeca in laske in je go- voril z njim nežno kot še nikoli.
V glasu in sploh v vsem vedenju oč- tovom se je javljala očitna, a vendar samo otožna, skoro bolesta neznost. Naglo je vzel glavicco otrokovo v obe dlani in mu pogledal naravnost, a vendar z neizrekli- vo ljubeznijo v črne oči.
Nehote je otrok zaokrožil rožne ustni- ce... Oče ga je poljubil in skoro krčevito prižel k srcu.
»Ah, ti ljubi, sladki otrok!« je zasepe- tal čez trenutek.
»Kako si ubog!« je dodal potem žalost- no, na kar je tiho pripomnil: »Ni pomoči — ni je...« in takoj je zopet naglo vprašal: »Ali bi hotela mamico?«
»Mamico?« je veselo vzkliknil otrok.
»Mamica pride nazaj?«
Obrazek mu je žarel v nepopisnem ve- selju.
Oče nekaj časa molči, oči se mu orose.

»Ah, tvoja mamica se ne vrne več,« odgovori žalostno in vzdihne. »Dobiš pa novo mamico.« —
Otrok je začuden uprl oči v očeta.
»Da, drugo mamico,« odgovori oče šepetaje, kakor bi se bal, da ne bi kdo slišal njegovih besedi. »Mačeho dobiš.«
Ta usodna beseda je vzbudila v otro- kovi duši že davno zbledele strahotne predstave.
Stresel se je, kakor bi ga polil z mrzlo vodo, srce mu je krčevito zatolklo, obrazek se je prestrašeno zmračil in v očeh, prej tako jasnih in veselih, sta se zalesketali dve solzi.
Otrok zajoka na vso moč.
Oče ga tolaži. A nič ne pomaga, pred duševnimi očmi otroka se premikajo stra- šne prikazni, strah in tesnoba mu krči prsa. Joka in ihta kot še nikoli.
Nazadnje, čez četrte ure se umiri. Ali duša deklice je prestrašena in vznemir- jena.
In tudi sedaj je prebila tako noč ka- kor pred enim letom. Zopet je videla ma- mico, a za njo grozno pošast s krvavimi očmi...
Odlej je otrok kakor izpremenjen, molčel je, otožen in preplašen. Ne igra se več, kot se je igral prej, ne skače več. Išče samoto in čisto dobi oče otroka v kotičku za posteljo.
Od tega časa sliši doma in drugje usodno besedo »mačeha« bolj pogosto ob

raznih prilikah. Včasih jo sliši izgovorjeno slučajno, včasih skoro kakor namenoma.
In vselej se strese; vselej jo zmrazi in zabode v srce; najsi sliši to besedo iz oč- tovih ust, izrečeno mirno, ljubeznivo in nežno, ali iz ust drugih, nemarno, trdo in pikro.
Otrok začne razumevati, da ni to nobena pošast, da je to človek — neka žena; toda predstava o tej ženi je vseeno grozopolna.
Predstavlja si zelo grdo ženo z mrač- nim, trdovratnim izrazom na gubastem obrazu — in težje mu postane, kakor ko si je predstavljal mačeho kot pravljčno pošast.
Nedolgo po onem usodnem trenutku, ko je slišal otrok besedo »mačeha« prvič iz očetovih ust, sliši česče, da mačeha pride — in po nekaj tednih je pripomnil oče nekega večera, da pride že jutri!
Tesnoba in strah otroka sta večja kot po pogrebu.
Tresoč se po vsem telesu, leže otrok v svojo posteljico in dolgo, dolgo ne more zaspati. Nazadnje je vendar zaspal in se po mučnih sanjah zjutraj prebudi.
V izbi in v celem domu je tako kot prej, le da pospravljajo, kakor bi čakali kake goste.
Oče je oblečen praznično in obliče njegovo se zadovoljno sveti. Samo otroku bije srce tesno, bojazljivo, v mučnem pri- čakovanju, kaj neki bo.

pa pride celo novica, da bo mejna črta med Italijo in Jugoslavijo takozvana Wilsonova črta — je veselje na naših obrazih! Ali se zavedamo, kaj pomeni črta Učka gora—Nanos za nas in za državo?

Ta meja izroča na milost in nemilost Italije vse naše zapadne kraje — to bo italijanski pašalik, kjer se bo skušala izživetiti italijanska brutalnost kakor dela že sedaj. In mi bomo hladnokrvno gledali, kako bo umiral in ginil del našega naroda onkraj te meje! ... Ta narod, ki je že toliko pretrpel tekom okupacije, prenaša to trpljenje z idealizmom, ker upa, da je to samo zadnja preizkušnja pred odrešenjem. Nikdar pa ne bo priznal odločitve mirovne konference, ki bi hotela podati te kraje definitivno pod Italijo. Z bolešijo in obupom pa bi sprejel novico, da se je narod v svobodni Jugoslaviji sam spoznal tako daleč — da ga je prodal v direktnih pogajanjih z Italijo! Kako se mora kvalificirati tako postopanje?

Ali pa se zavedamo močnega, kaj pomeni ta črta, ki jo je porabila Italija pri prvi priliki, da zasede premočnike v Trbovljah, ki jih hoče imeti na vsak način. V teku štiriindvajsetih ur po začetku sovražnosti bo imela Italija v rokah glavno mesto Kranjske, Ljubljano, vso ljubljansko kotlino in Savsko dolino, od prvega trenotka sovražnosti bodo ležali naši kraji pod najtežjim italijanskim ozvojem! Takrat ne bo gledala naša javnost tako anti-patično kot danes — ali takrat bo prepozno!

Sedaj še v zadnji uri se mora dvigniti naša vlada, naši poslanci, naša delegacija na mirovni konferenci, vsa naša javnost, vse naše časopise ter zavrniti najodločnejše vsako rešitev Jadranskega vprašanja, ki izroča Italiji našo Goriško, našo Istro in naš Trst.

Zahtevamo brez pridržkov, da odloča o svoji usodi ljudstvo samo na zasedenem ozemlju in izjavi potom ljudskega glasovanja, kam hoče pripadati. Samo to rešitev sprejememo! P. P.

Država SHS.

Ministri se posvetujejo o valuti.

LDU Belgrad, 12. jan. »Politika« poroča: Sinoči se je ministrski svet sestel k seji, ki je trajala do 22. in je veljala ureditvi valutnega vprašanja. Vlada je dobila iz Ljubljane in Zagreba poročila o nezadovoljnosti tamošnjih finančnih krogov s predlogom finančnega ministra dr. Veljkovića, naj se 4 krone zamenjajo za 1 dinar. V onih pokrajinah je splošna želja ta, da se krone zamenja z dinarjem al pari. V Zagrebu je minister za notranje stvari Pribevič prisostvoval konferenci lastnikov malih hranilniških vlog in finančnikov, pristašev demokratske stranke. Danes odputuje v Belgrad in bo vladi poročal o vsem, kar je imel priliko opazovati. — Za danes ob 10. je sklicana seja ministrskega sveta, kjer se bo nadaljevala razprava o rešitvi valutnega vprašanja. Dolej je položaj ta-le:

Finančni minister dr. Veljković vztraja na svojem stališču, da nova emisijska banka zamenja kronske bankovce z bančnimi dinarji v razmerju 4:1. Vse kaže, da noče odnehati od svojega naziranja. Trgovinski minister dr. Kramer je včeraj predlagal, naj se dosedanja krona zamenja al pari z novimi dinarji.

Minil je dopoldan, minil popoldan. Jesensko solnce se nagiba k zatonu — skozi okna prihajajo rumenkasti žarki v izbo, po kateri hodi oče enakomerno gor in dol. Maruška sedi pri mizi in se obrne pri vsakem ropotu k vratim in pričakuje, da se hitro odprejo in vstopi — mačeha.

Včasih pristopi oče k oknu in gleda nekam v daljavo.

Zdaj veselo vsklikne in hiti iz sobe — Maruška pa strelovito skoči od mize — njen obraz kaže nepopisen strah.

Nekaj časa je v škripcih, nato skoči v koticček za posteljo, kjer počepne.

Z zaprtimi očmi in tresoča se po vsem telesu pričakuje, kaj se bo zgodilo.

Čaka sicer le par minut, a v tem kratkem času trpi neizmerno.

Naglo so se odprla vrata in na pragu se pokaže oče z mlad, brhko deklico, z najnežnejšimi potezami v pravilnem, nekoliko zažgorelem obrazu.

»Kje pa je Maruška — moja ljuba, dobra Maruška?« je zažvrgolela mladenka z jasnimi glasom, razgledovaje se po izbi.

Ljubezni, lepi glas je Maruško presenetil. Zdel se ji je znan, a vendar si ni upala odpreti oči.

Z očetom došla mladenka — bodoča mačeha — je opazila otroka v kotu za posteljo, urno pristopila k njemu, vzela ga nežno na roke, vzdignila ga višje, prižela k srcu in gorko poljubila na ustnice.

Maruška je odprla oči in spoznala najdražje bitje pod solncem — najmlajšo sestro svoje mamice, najljubšo svojo tetko.

pari z novo jugoslovansko krono, ki naj se posebej natiska. Minister zastopa mnenje, naj se lastnikom dinarjev zamenjajo njihove novčanice z novimi jugoslovanskimi kronami v razmerju 1:4 ali 1:5, posebno pa poudarja, da mora biti v vsej državi en sam dinar v prometu. — Po poročilih, ki jih je vlada doslej dobila o kolkovanju kron, je razvidno, da v Jugoslaviji ni več v prometu kot 5 in pol milijard kron, toda to število še ni gotovo. S stališčem finančnega ministra dr. Veljkovića se strinjajo vsi ministri Srbije ter ministra Korač in dr. Krizman.

Agrarna reforma se rešuje potom naredb.

LDU Belgrad, 12. januarja. Tekom preteklega leta se je na Hrvaškem, v Slavoniji, Sremu, Bački in Baranji razdelilo okoli 100.000 oralov veleposestniškega zemljišča med ljudstvo. Ostalo je še toliko zemljišča na razpolago, da se bo moglo razdeljevati po potrebi tudi letos. V ministrstvu za agrarno reformo je že izgotovljena naredba o izvolitvi agrarnih odborov. Te volitve se bodo vršile takoj po občinskih volitvah. Vse posestniško prebivalstvo novoosvojenih krajev bo razdeljeno na pet kategorij: na veleposestnike, na one, ki dajejo svoja zemljišča v najem, na one, ki svoja zemljišča obdelujejo sami, na male kmete in na one, ki sploh nimajo zemljišča. Agrarni odbori se bodo volili po občinah, in sicer tako, da bo od 20 prebivalcev vsake od navedenih kategorij izvoljen eden za člana agrarnega odbora.

LDU Belgrad, 12. januarja. Ministrstvo za agrarno reformo je tekom preteklega leta naselilo okoli 2000 rodbin iz Črne gore, Hercegovine in Like v Stari Srbiji in Macedoniji. Z zemlja, ki ga je v vojni osvojila Rumunija, je prišlo v Belgrad odposlanstvo Malorusov, ki prosi za dovoljenje za naselitev v našem kraljestvu. Malorusi, katerih je okoli 130 rodbin, bi se naselili v okolici Veleša. Prav tako je prišlo v Belgrad, kakor se je že poročalo, tudi odposlanstvo lužiških Srbov. To odposlanstvo namerava prepotovati vse pokrajine naše države in poiskati primeren kraj, kjer bi se naselilo veliko število lužiških Srbov, ki so dosedaj živeli v Nemčiji. Ako bi našli v naši državi primerna zemljišča, so pripravljani, da se naselijo na svoje lastne stroške.

Razna poročila.

Pogajanja med Češko in Avstrijo.

LDU Praha, 12. jan. (ČTU.) Ministrski predsednik Tusar je v pogovoru s poročevalci dunajskih listov izjavil, da so imela politična pogajanja v Pragi popoln uspeh in da so tudi porazgovori glede izvršitve mirovne pogodbe potekali gladko brez nesoglasij. Z ozirom na pogajanja gospodarskega značaja je dejal, da posvetovanja o finančnih problemih še niso končana in da se bodo nadaljevala na Dunaju. Prav tako še niso dovršena pogajanja glede dobave premoga in sladkorja. Čehi hočejo po možnosti pomagati Nemški Avstriji v njeni stiski, toda ne morejo dobavljati premoga preko gotove količine. Ker so produkcijske okoliščine na Češkem zelo neugodne, ne more dnevna količina premoga, ki jo Češkoslovaška zamore dobavljati Avstriji, doseči one višine, ki jo žele Avstriji. Čehi se v tej stvari ne morejo definitivno odločiti, niti ne morejo sklepati pogodb za dolge dobe. O pogajanjih, ki se tičejo dobave sladkorja, je dejal ministrski predsednik, da še niso končana in da bodo one komisije, ki še niso dovršile svojega dela, nadaljevale svoja posvetovanja na Dunaju. Ako bo potrebno, pridejo tudi člani češkoslovaške vlade na Dunaj k pogajanjem.

Telefonska zveza med Češko in Jugoslavijo.

Praha, 13. jan. Ministrski svet je sklenil otvoriti zasebni telefonski promet Češkoslovaške (z izjemo karpatske Rusije in Slovaške) z Nemčijo, Avstrijo in Jugoslavijo, takoj ko bodo te države izjavile, da soglašajo. V najkrajšem času je, kot javljajo, mogoče pričakovati, da te države privolijo.

Mirovna pogodba za Mažarsko.

LDU Budimpešta, 12. jan. (ČTU.) Kakor poročajo listi, je vrhovni svet prosil madžarsko delegacijo, naj nemudoma podpiše mirovno pogodbo, ker hoče ententa imeti svobodne roke za rešitev turškega vprašanja.

LDU Lyon, 13. jan. (Brezlično.) — Verifikacijski odsek mirovne konference se je v ponedeljek pod predsedstvom Julesa Cambona sestel v pariškem ministrstvu za zunanje stvari, kjer je pregledal poverilnice madžarske mirovne delegacije. Ugotovil je, da so popolnoma v redu. V torek zjutraj bo vrhovni svet v svoji seji najbrže določil dan, ko se bo izročila madžarska mirovna pogodba budimpeštanski delegaciji. Verjetno je, da se to ne bo zgodilo pred koncem tega tedna, ker je treba urediti še nekoliko malenkostnih vprašanj.

Politične novice.

+ Socialisti in ženska volilna pravica.

V nedeljo, 11. t. m., so imeli socialisti — »Napreje« poročati: Slovenske žene — v Mestnem domu shod proti draginji in za žensko volilno pravico. Ta shod je pokazal v pravi luči demagoštvo socialistov; socialistična govornica je na shodu grozila nad misijoni, večernicami in pobožnimi molitvami. Kaj imajo misijoni opravka z draginjo? Ni-li to slepomišljenje v pravem pomenu besede in varanje delavstva, da se socialisti zaletavajo zavoljo draginje v pobožne molitve, namesto da bi s prstom kazali na svojega socialističnega ministra za prehrano in demokratsko-socialistično vladno, pod katero se je draginja tako neznosno povečala? Pred delavkami proglašajo zahtevo po splošni, enaki, direktni, tajni volilni pravici po proporciju, socialistični ministri pa v seji ministrskega sveta ponižno predlagajo volilno pravico samo za ženske, ki opravljajo samostojno delo in obrt. Se-le konstituenta naj reši, ali dobe ženske volilno pravico! To so nazadnjaki! Sicer imajo polna usta o napredku tako kakor o svobodi, ki jo razumevajo tako, da iz tovarn mečejo na cesto delavke, ki ne verujejo njihovim delavskim odrešenkam.

+ Ostanimo pri resnici! Četrta številka mladinske »Domovine« dopoveduje svetu, da je tudi njena struja zraven pristih, ki so za izmenjavo 1:1. Za to sedaj izvemo, da je baje Breziger »nasprotoval« Veljkovičevemu načrtu in da Kramer »vztraja« pri izmenjavi 1:1. Ta olepševalna politika mladim nič ne pomaga. Nihče ne more verjeti, ali je to odkrito, kar danes pišejo, kajti do sinoči še so govorili, glasovali in pisali za 4:1. Vedno pa še JDS ni desavuirala svojega načelnika dr. Kukovca, ki v brošuri: »Vprašanje avstrijske denarne valjave« zagovarja izmenjavo 10:1. Večmilijardsko krajso so hoteli izvršiti nad trpečim ljudstvom, pa smo jim zabranili!

+ Le pred javnost! Oni herostratsko-slavni Hanže, ki je tako široko odpel svoja usta proti slovenski univerzi in ki sta mu jih dva tovariša tako naglo zaprla z resnico, sedaj ponižno objavlja v Jugoslaviji: »Pisec« »Odrtega pisma dr. Koroscu in prizadetim« se je vrnil iz Belgrada in preda, kakor čujemo, afero, nastalo vsled nasprotujočih trditvev gg. M. Kreka in P. Eiletza v njihovem odgovoru na »Odrpto pismo« univerzitetnemu razsodišču. Le ne pod mizo, pred javnost!

+ »Tovariševa« jeza. Urednik »Učit. Tovariša« se v 1. letošnji — jubilejni — številki močno srdi, ker smo pisali, da se je rajnega pedagoga Bežka spomnil le s par vreticami, a da posveča malenkostnim ljudem črnoobrojene nekrologe in cele podlistke. Gospod urednik je še mlad, zato mu ne zamerimo, da ne ve, da je pri listih vseh strank navada, da se nekrologi ravna po zaslugi dotičnih pokojnikov. Smešno bi bilo, če bi n. pr. literaren list prinesel za pesnikom ali pisateljem novincem tak nekrolog, kakor n. pr. za kakim Prešarnom, Gregorčičem ali Jurčičem. Na to okolnost se je nanašal naš izraz »malenkosten«, ne pa na učiteljski stan.

+ Italijani dementirajo. Dunaj, 9. jan. Italijanska misija na Dunaju izjavlja, da je vest »Slovenskega Naroda«, da se italijanska armada pripravlja na odhod iz zasedenega kranjskega ozemlja, predvsem iz Logatca, popolnoma neutemeljena.

+ Češkoslovaška cerkev in svobodomiselci. Zborovanje reformne duhovščine se je vršilo dne 8. t. m. ob veliki udeležbi. Naučni minister socialist Habermann je dal praškim katehetom nalašč zato dopust. Predsednik dr. Farsky je imenoma pozdravil navzočega ministra Staneka, ki je povzel besedo in pozdravljaj reformno gibanje na Češkem in soglašal s tem, da si hoče novo gibanje s češkim bogoslužjem pridobiti ljudstvo. Soglašala osebno s tem gibanjem in ga bo kot češki kmet podpiral. (Stanek je odločen svobodomislec.) Po celodnevem zborovanju je bilo s 144 proti 66 glasovom sklenjeno, da se ustanovi češka narodna cerkev pod nazivom »češkoslovaška cerkev«. Izid je bil sprejet s ploskanjem in petjem narodne himne. Sklenjeno je bilo, da se cerkveni red določi po vzoru katoliške cerkve z dvema izjemama: svoboda vesti in češko bogoslužje. Na čelo je postavljen 12 členski odbor, ki sestoji iz šest duhovnikov, šest laikov bo po kooptiranih. Za češke evangelike je pozdravil dr. Stehule novo cerkev in proglasil, da ji stoji na razpolago ves evangelijski tisk. Shoda so se v velikem številu udeležili voditelji »Svobodne Misli«.

Dnevne novice.

— Smrtina kosa. V Mošnjah so pokopali zadnjo nedeljo grajskega oskrbnika Jožefa Arh, ki je bil silno priljubljen v okolici. Toliko pogrebcev že davno ni nihče imel tukaj.

— Poročil se je v ponedeljek 12. t. m. gospod Ferdo Dejak iz Domžal z gospodično Tončko Dežman iz Podnarta. — Bilo srečno!

— Na Ovsishah bo 11. februarja ob enajstih sodalni sestanek.

— Na Brezjah je bilo lani 105 porok. — Gospodinjski tečaj se je začel na Brezjah. Udeležuje se ga 25 deklet.

— Članom Slomškove zveze. Gospod Jakob Dimnik vabi v »Učit. Tov.« učiteljstvo — brez ozira na politično prepričanje — k pristopu v učiteljska društva. Tudi neke pristopnice že razpošiljajo. Pribijemo, da Unija vsega učiteljstva še nikakor ni gotova stvar za učiteljstvo krščanskega prepričanja, ker bi bilo treba še veliko bistvenih sprememb v pravilih stanovskega združenja in tudi v uredništvu strokovnega glasila. Jubilejska številka »Učit. Tov.« kar mrgoli kulturnobojnih notic in »Slov. Narod« z dne 13. jan. 1920 je pohvalil to »stanovsko« glasilko tako-le: »Ko čestitamo »Učiteljskemu Tovarišu« ob njegovi 60-letnici, izražamo nado in uverjenje, da bo glasilko našega učiteljstva tudi v bodoče, kakor doslej, ostalo zvesto svojim načelom in idealom, ki so bili isti, ki jih je zastopal naš list.« — To pove vse. Ako pride res do stanovske organizacije učiteljstva, bo odbor Slomškove zveze javnost o tem pravočasno obvesti. Naše učiteljstvo naj se ne pusti od nikogar motiti, najmanj pa od onih, ki so do sedaj gospodarili v liberalni Zavezi. Kar je bilo plevla v krščanski učiteljski organizaciji, je itak že prestopilo k liberalnim učim. društvom, kjer se iz njih tudi že prav pridno norčujejo. Pri pomnimo, da bo Slomškova zveza obstala kot kulturno društvo, če bi tudi prišlo do stanovske organizacije, ker krščanstvo in svobodomiselstvo sta dva svetova.

— Bolnica v Kandiji v obupnem položaju. Bolnica Usmiljenih bratov v Kandiji, ki že 26. leto le z nabranimi in naklonjenimi milodari nesebično deluje in oskrbuje uboge bolnike, posebno revne oskrbuje vsled svetovne vojne in splošne draginje na pomanjkanju denarnih sredstev in živil, ter bo morala prenehati obrat, ako se je denarni zavodi, zdravstvena okrožja, občine in dobro ljudstvo ne bodo usmili in podpirali z izdatnimi podporami. Odcepljeni od naše nemške provincije smo slovenski bratje postali samostojni v naši slovenski domovini, kateri služimo noč in dan s postrežbo bolnikov, ne glede na bolezen in ne glede na to, da se pri tem delu usmiljenja krajša naše življenje. Zato se s polnim zaupanjem in s pristransko prošnjo obračamo na vse denarne zavode, zdravstvena okrožja, občine in milosrčno občinstvo, da tudi dejansko pokažejo ljubezen do bližnjega in nam z izdatnimi podporami pomagajo biti deležni dela usmiljenja do ubogih bolnikov in trpinov, ter upamo, da nas naše dobro slovensko ljudstvo ne bo zapustilo. — Vodstvo bolnice Usmiljenih bratov v Kandiji

— Redni občni zbor društva zobnih zdravnikov za Slovenijo in Istro se vrši dne 29. januarja 1920 ob 2. uri popoldne v mestni dvorani s sledečim sporedom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev odbora in revizorjev. 3. Slučajnosti. — Odbor.

— Redni občni zbor pokojniškega združenja za zdravniške vdove in sirote SHS se vrši dne 29. januarja 1920 ob pol 16. uri v magistratni dvorani s sledečim sporedom: 1. Poročilo upravnega odbora. 2. Volitev upravnega odbora. 3. Volitev 2 revizorjev. 4. Slučajnosti. — Odbor.

— Slov. zdravniško društvo. Na izvanrednem obecnem zboru »Slov. zdravniškega društva v Ljubljani« dne 17. dec. 1919 so bili izvoljeni v državni zdravstveni svet sledeči gg.: Univ. prof. dr. Šerko Alfred, Ljubljana; prim. dr. Černič Mirko, Maribor; dobrod. zav. ravnatelj dr. Kraigher Alojzij, Ljubljana; okrož. zdr. dr. Homan Alojzij, Radeče pri Zidanem mostu; namestnik: prim. prof. dr. Zalokar Alojzij, Ljubljana; prakt. zdr. dr. Avramovič Pavel, Ljubljana. — V pokrajinski zdravstveni svet je bil izvoljen g. univ. prof. dr. Šerko Alfred, Ljubljana. — V »Jugoslovansko lekarsko društvo« so bili izvoljeni sledeči gg.: univ. prof. dr. Šerko Alfred, Ljubljana; prim. dr. Černič Mirko, Maribor; dobrod. zav. ravnatelj dr. Kraigher Alojzij, Ljubljana; okrož. zdr. dr. Homan Alojzij, Radeče pri Zidanem mostu; prim. prof. dr. Zalokar Alojzij, Ljubljana; namestnik: prakt. zdr. dr. Avramovič Pavel, Ljubljana.

— Le še malo časa je do žrebanja Dobrodelne efektne loterije, ki jo prireja društvo Dobrodelnost v Ljubljani (Poljanski nasip 10). Žrebanje se vrši nepreklicno že 3. februarja. Kdor še ni kupil srečk, naj hitro piše ponje. Srečka stane 2 K. Naročite jih več skupaj. S tem boste izdatno olajšali gorje naših slepcev, katerim je namenjen čisti dobiček te loterije. Dobitkov je 1317 v skupni vrednosti 80.000 K. Hitite z naročili in priporočajte svojim znancem to loterijo!

— Pri komandi mesta Ljubljana naj se javijo osebno ali pa pismeno z natančnim naslovom gg. kapt. Pavel J. Stritar, bivšega slov. plan. polka, nadpor. v

rez. Josip Hudovernig ml., kapt. II. d. Ivan Ogorelec, vet. praporščak Filip Pahor in praporščak Ivo I. Potokar, topniškega polka.

— **Dražba lova.** Dne 16. januarja ob 10. uri dopoldne bo pri okrajnem glavarištvu v Litiji dražba lova občine Trebeljevo. Divjačine je veliko: zajcev, srn, divjih petelinov, gozdnih jerebic itd. Kdor se zanima, naj pride zraven.

— **Električno razsvetljavo** uvedejo (žanci). Centrala se bo zgradila ob lšci v žiškem Vintgarju nasproti vodovodnemu rezervuarju. Predsednik pripravljalega odbora je posestnik Jakob Modic v Brestu. Načrte je izdelal inženir Kasal.

— **Izguba vojaških dokumentov.** Ker se je v zadnjem času pojavilo več slučajev, da odpušteni vojaki izgubljajo svoje vojaške dokumente (odpustnice itd.), s katerimi se potem drugi okorišajo, je komandant IV. armijske oblasti odredil, da se v bodoče taki slučajji — izguba dokumentov — strogo kaznujejo.

— **Maribor.** Cenjenemu uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. Z ozirom na Vašo notico v štev. 7. »Slovenca«, v katerem grajate mestno upravo, prosim da sprejmete v prihodnji številki »Slovenca« sledeči uradni popravek: 1. ni res, da bi mestni magistrat odnosno jaz kot vodja tega urada zanemarljivo vzdrževanje cest, res pa je, da sem posvetil posebno pozornost tej zadevi in imel v letu 1919 zaposlenih dnevno povprečno 43 delavcev in je znašal strošek za vzdrževanje cest in ulic v letu 1919 105.685 kron 20 vin, med tem ko je bilo leta 1918 pod nemško upravo zaposlenih dnevno povprečno 31 delavcev in so bili takrat stroški 54.865 kron 14 vin. O tem, če je Maribor danes najnesnažnejše ali najlepše mesto v Sloveniji prepuščam mirnim srcem sodbo potnikom, ki so videli Maribor. 2. Ni res, da se pešam z bančnimi kupčijami, res pa je, da posvečam v svojem prostem času največjo pozornost domačemu bančnemu zavodu, ker smatram gospodarski napredek kot temelj lepše bodočnosti našega severnega branika. Z odličnim spoštovanjem vladni komisar: Dr. Vilko Pfeifer.

— **Roparski napad pri Litiji.** V hišo Ane Pivec v Zagorici št. 9, pri Litiji je prišel 11. t. m. mož srednje velikosti, kdo da je bil, nihče ne ve. Pivčeva je slišala iz sobe ropot in je šla gledat, kdo ropoče. Neznancu je rekla: »Kaj pa to? Kaj pa to?« Tujec je nato skočil proti Pivčevi, jo prijel za glavo čez oči in usta, jo vržl na tla, kjer jo je davil, da ni mogla dihati; pobral je na to opeko, s katero jo je tolkel po glavi, to se mu ni še zdelo dovolj in je pograbil še za venik ali kljuec, katerega je našel v veži; tolkel jo je z njim po glavi in po desnem licu. Pivčeva je smrtnonevarno ranjena. Roparja ni nihče videl, in ga ni mogoče opisati, oglašil se tudi ni. Odprte je pustil vse predale in se ne ve, koliko je vzel. Po izvršenem zločinu je pobegnil po gozdu, kdo ve kam.

— **Zastrupilevalec.** V litijški okolici so zaprli Ivana Avblja in ga odvedli v zapore ljubljanskega deželnega sodišča, ker je 6. t. m. zastrupil svojo taščo Ano Peršino.

— **Tatvina na Zidanem mostu.** Pončič na 6. t. m. sta bila okradena na kolodvorskem poveljstvu prideleni podstražmojster Ivan Gerdevič in Fran Vivot. Gerdeviču je ukradenih 214 dinarjev, denarnica z 390 kronami in legitimacija državne železnice za prosto vožnjo na progi Celje - Dravograd - Meža; Franu Vivotu je pa ukraden plašč, bluza, 1 bankovec za 100 kron in 1 bankovec za 50 lir.

— **Če se obeta zakon.** Vzklicni senat ljubljanskega deželnega sodišča se je pečal dne 13. t. m. z ovadbo, katero je vložila Antonija Korošec proti Antonu Avblju, s katerim sta imela razmerje od leta 1912 dalje, ki ni ostalo brez posledic. Koroščeva je zahtevala od Avblja odškodnine deset tisoč kron, ker ji je obljubil zakon. — Okrajno sodišče na Brdu je Avblja oprostil. Proti razsodbi se je prvi državni pravdnik Bežek pritožil. Vzklicni senat je dvignil oprostilno razsodbo in odredil nove ugotovitve. Ko je razglasil prvostopni vzklicnega senata g. podpredsednik Regal-ly razsodbo, pravi: »Zdaj bomo razpravljali o podobni reči: Kavka ima rada orehe.« — Ilo je za to, ker je Jožef Orehek zapeljal za obljubo zakona Ivanko Kavka s Krvavega brda. Naprosil je Kavkine starše za njeno roko, koncem januarja l. l. sta sklenila pri notarju na Brdu ženitno pogodbo. Poročil je ni in se je ženil z drugo. Ko mu je ona povedala, da razmerje ni ostalo brez posledic, ji je rekel: »Če naprej spraviš, te bom vzel, drugače pa ne.« — Okrajno sodišče na Brdu je obsodilo Orehka na pet dni zapora, vzklicni senat je razveljavil razsodbo in odredil nove poizvedbe.

— **Dvignjena obsodba.** Sodišče v Škofji Loki je obsodilo Terezijo Lotrič radi tatvine v tri dni zapora; vzklicni senat deželnega sodišča v Ljubljani je pa dvignil sodbo in odredil novo preiskavo.

— **Osební promet na državnih železnicah.** — S 15. januarjem vozijo iz Ljubljane do Trbiža, Podbrda, Bač, Po-

rovelj, Bubnarce, Kočevja in Straže zopet do sedaj odpovedani jutranji osebni vlaki in se vračajo iz omenjenih postaj zvečer zopet v Ljubljano. Dalje se otvori na progi Svetna vas-Zihpolje-demarkacijska črta pri Celovcu z istim dnevom osebni promet in imajo vsi do Svetne vasi in od tam vozeči osebni vlaki priključek na vlake preko Zihpolja.

— **Jožef Marinšek iz Bukovja** pri Postojni naj se zgleda, ali osebno ali pis- smom, pri P. C. Lekšan, Ljubljana, Val- vazorjev trg 1.

Turistika in šport.

Planinski ples, ki se bo vršil dne 1. svečana t. l. bo splošno dostopen in se posebna vabila, kakor je bilo to navada v predvojni časih, ne bodo razpošiljala. — Clane S. P. D. opozarjamo, da bodo dobivali za planinski ples posebne vstopnice z znižanimi cenami. Le te članske vstopnice bodo naprodaj samo v trgovini g. I. Korencan na Starem trgu in sicer od dne 25. t. m. dalje.

Narodne dame, ki so se tudi letos kot običajno z veliko vneto lotile predpriprav, da čim sijajnejše uspe letošnjo prireditev toli priljubljenega goriomenjene narodne veselice, imajo dne 19. t. m. ob 6. uri zvečer svojo drugo tozadevno sejo v veliki dvorani na magistratu.

Tajništvo S. P. D.

Ljubljanske novice.

lj Slovenska straža ima odborovo sejo danes v sredo ob 8. uri zvečer, in sicer v prostorih S. K. S. Z. Jugoslav. tiskarna II. Vabim nujno tudi odbornike S. K. S. Z., da se seje udeležijo, istotako zastopnike »Ljudskega odra«, »Orlovske zveze«, »Pevske zveze Ljubljane«, »Slov. ženske zveze in »Krekove Prosvete«. Zadeva je nujna, zato prosim točne udeležbe. — Podpredsednik.

lj Vse gg. odbornike SKSZ opozarjam na sejo Slov. Straže, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih SKSZ. Prosim točne udeležbe. — Podpredsednik.

lj Starejšinski večer se vrši v četrtek 15. t. m. ob 8. uri zvečer na verandi hotela Union. Predava dr. M. Malnerič o početkih novodobne politične vede. — Dr. B.

lj Zveza uradnic in trg. nastavljenk (Krekova prosveta). Dekliški večer se bo vršil danes ob 7. uri. Prosimo točnosti.

lj Društvo državnih uslužbencev za slovensko ozemlje ima zelo važno odborovo sejo danes ob 8. uri zvečer v običajnem lokalju. Polnoštevilno.

lj Predstojnik okrajnega sodišča v Ljubljani je postal deželno sodni svetnik Pernuš.

lj Vojno-tehnične delavnice. Sinoči je imela ljubljanska organizacija kovinarjev v Mestnem domu shod, na katerem so kovinarji protestirali proti nameravani opustitvi zgoraj omenjenih delavnic, v katerih je zaposlenih 319 kovinarjev. Vodja teh delavnic, polkovnik Vasič, je 10. t. m. odpovedal vsem delavcem na 14 dni, češ da nima nič kredita. Tik pred shodom je pa menda izjavil: »Sada imam para.« Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, naj deželna vlada za Slovenijo, prevzame te delavnice, v katerih naj bi se popravljali železniški vozovi in lokomotive. Vojaske vojsvodstvo naj se takoj odpravi. V slučaju, če bi se nameravale te delavnice prodati privatnikom, naj polovico delnic prevzame država, ki naj pokliče v upravni odbor tudi zastopnika delavstva.

lj Naznanjevalci spomlad. V januarju smo, toda misli, da živi v spomlad, tako toplo, pomladansko vreme imamo. Na slemenih hribov in pod Kumom že cvete črni teloh. Ob potih na travnikih pa že cvete marjetica.

lj »Živio boljševiki!« je kričal sin gostilničarke Pirnat z Glinc, ker je v preiskavi, ker je kupovala v tobačni tovarni ukradeni tobak. Njen sin je te dni z bajonetom pridrl v hišo, kjer steneje detektiv, kateri je interveniral v zadevi njegove matere in vpil, da bo detektiva zaklal, kričal je: »Živio Avstrija! Takrat je bilo fejs!« in je s prostakimi izrazi sramotil Jugoslavijo. Na policiji so obsodili Pirnata radi pijanosti na 500 kron globe; z ostalimi njegovimi čini se bo pa pečalo deželno sodišče.

lj Ljubljanski tatovi pred deželnim sodiščem. Deželno sodišče je obsodilo v šest mesecev težke ječe Franciško Stimec, ki je kradla čevlje in nogavice. — Tri mesece težke ječe je prisodilo deželno sodišče Ivanu Malovcu, ker je ukradel gospej Mariji Gerkmanovi na Sv. Patra cesti veliko obleke.

lj Za cigansko čast. Na policijskem ravnateljstvu so doživeli 13. t. m. opoldne veliko šaloigro. Tisti cigani, kateri so se veliki pri »Zlatorogu« za cigansko čast, so prišli na policijo pred mirovnega sodnika, ker so s pretopom kalili nočni mir. Gospodje ciganski umetniki so vzbudili na policijskem ravnateljstvu zanimanje, kakršno v tej hiši, v kateri se osredotočujejo vsi slabi pojavi v Ljubljani, ni običajno. »Cela norotna razprava se danes

pri nas vrši,« so si smehljaje pripovedali eden drugemu moške, kateri skrbje za to, da se javna nrvnost v Ljubljani ščiti. Dohod ciganov sam ni povzročil pozornosti, marveč okolnost, ker so si cigani umetniki najeli in pripeljali svoja zgovornika s seboj: cigani umetniki od »Le-ona« so prišli na policijo z dr. Krejčijem, cigani umetniki od »Zlatoroga« so pa pripeljali s seboj dr. Ivana Tavčarja ml. In razvila se je živahna razprava, ki se je končala tako, da je prisodil poslušajoči gospod policijski uradnik vsakemu gospodu ciganu umetniku, 5 jih je bilo, 4 dni policijskega zapora. Obsojeni gospodje cigani z razsodbe niso bili zadovoljni, klicali so unisono: »Gospod, mi smo umetniki, samo v zapor ne gremo; rajši plačamo vsak 1000 kron globe, samo zapora ne!«

lj Aretiran je bil v neki šupi pri Viču nevaren tat Franc Lani iz Škofljice.

lj Voznik, ki ni vedel, čezvoku olje je vozil. Policija je zaplenila vozniku Žerovniku sod olja. Pripeljal ga je z Gorenjskega. Ko so ga vprašali, če gavo je olje, je odgovoril: »Neki gospod mi ga je dal, da naj ga pripeljem v Ljubljano. Ne poznam ga.«

lj Tatvine v Ljubljani. Na klavnici je bila ukradena mesarju Jesihu večja množina masti. — Ivanu Vrančiču na Ambrožovem trgu je bil iz zaklenjenega skladišča ukraden brzojavni papir v vrednosti nad 1000 kron. Vlomilec je prišel skozi okno, katero je razbil. — Zobotehniku Ferdo Palovcu v Dalmatinovi ulici je bila ukradena v stanovanju 2000 kron vredna temna zimska suknja; v žepu so bile 50 kron vredne sive rokavice in 100 kron vreden črn klobuk.

lj Celjo za Ljubljano novost! Plesne vaje so reč, pod katero besedo se tudi v Ljubljani marsikaj prikriva, kar ni prav in dovoljeno. Toda v restavracijskih poslopjih dozdaj še nismo bili navajeni plesnih vaj, toda v restavracijskih prostorih nekega ljubljanskega hotela, kateri stoji nad nekim parkom v gozdiču se vrše od 10. zvečer naprej vsak ponedeljek plesne vaje in kroniko ljubljanskih škandalov polnijo ravno epizode, ki se dogajajo v tem hotelu, kateri še ni zaprt, ker ga ščitijo močni protektorji.

lj Streljanje na ljubljanskem polju. Dne 10. januarja je šel kurjač mestnega vodovoda iz službe v Spod. Šiško domov. Ko se je blizal železniškemu nasipu, je padel proti njemu strel, kateri ga ni zadel. Vrečar je videl dva moža, ki sta vozila dvouprežen voz, s katerega sta izločila 6 težkih tramov, ker je bil voz pretežko naložen. Policija je o zadevi poizvedovala in dognala, da so bili tramovi ukradeni državnim železnici. Ker so sledovi kazali v Savlje, je policija zadevo tudi tam preiskovala in dobila celo skladišče blaga, kateri je sumljivega izvora.

lj Družba vajencev tatov. Žalostna je v zadnjih časih posebno okolnost, ker kradejo svojim gospodarjem vajenci. Poročali smo o tatvinah zračnih gumijevih ceví pri tvrdki Jax, kjer je kradel neki vajenec, njegovi tovariši so pa ukradene gumijeve cevi prodajali naprej in so jih od mladih fantov kupovali celo boljše ljudi. V zvezi te družbe mladih tatičev sta bila tudi dva krznarska vajenca, katera sta ukradla svoji gospodinjji Ivani Vanekovi 1 atlasko lisico kožo, 1 navadno lisico kožo in 1 zajčjo kožo.

lj Idila iz Mestnega loga. Ljubljanski mestni log je od pamtveka sem shajališče in zavetišče take gospode, katera se je ločila od družbe poštenih ljudi in ki ne iščejo stanovanja pri stanovanjskem državnem uradu, marveč si ga sami »rekvirirajo« v šupah, katerih je v Mestnem logu vse polno. Ker so te šupe precej na samem, je gospoda iz policiji nenaznanjenega društva ljubljanskih barab in njihovih dam v Mestnem logu še nekoliko varna. V Jakopičevo šupo je pa vdrta te dni ljubljanska policija, ker je izvedela, da v njej prenočujejo dva neznana tatova in vlomilca, namreč tisti Žerovnik, katerega so, kakor smo poročali svoj čas, detektivji aretirali na strehi neke hiše na Bleiweisovi cesti in Slevic, ki je bil vlomil v družbi svojih tovarišev v klet restavracije na glavnem kolodvoru, kjer so ukradli veliko ruma. Vse tiho je bilo, ko je vdrta policija v Jakopičevo šupo. Gospoda tatova prijaznim klicem nista odgovorila, mislila sta, da ju ne bodo dobili, ker sta se prav dobro zakonala v seno, toda lisjaka sta končno zacvilila, ker so varnostni organi stikali z bridkimi sabljicami po senu. Nekoliko obrezana lisjaka so prepeljali iz Jakopičeve šupe v policijske zapore.

lj Odvetniško pisarno je otvoril dr. Milan Šubič.

Najnovejša poročila.

DR. RENNER V PRAGI.

LDU Praga, 12. jan. (ČTU) Avstrijski državni kancelar dr. Renner in avstrijski diplomatski pooblaščenec v Pragi, Marek, sta imela v ponedeljek ves dan posvetovanja z ministrom dr. Benešem. Opoldne je bil pri ministrskem predsedniku Tusarju dejeuner, katerega so se udeležili dr. Renner in člani avstrijske delegacije. Tusar,

kakor tudi dr. Beneš sta ponovno naglašala nujnost in važnost praških gospodarskih pogajanj. — Tudi konference političnega značaja so se nadaljevale ves dan ter so bile zaključene zvečer ob 20. Ob 21. uri sta dr. Renner in pooblaščenec Marek posetila načelnika angleške vojaške misije v Pragi Culsenaa.

LDU Praga, 12. jan. (ČTU) List »Bohemia« izraža svoje nezadovoljstvo zaradi stanja dr. Rennerjevih pogajanj v Pragi in javlja, baje iz avstrijskega vira, da napredujejo ta pogajanja zelo neugodno in da v krogih avstrijske delegacije vlada velika potrlost. Kljub vsej prijaznosti Čehov in prisrčenemu sprejemu se dosedaj pogrešajo stvarne koncesije, tako da dosedaj doseženi rezultati zaostajajo za nadami, ki so se stavile na potovanje dr. Rennerja v Prago.

ITALIJANSKA VOJASKA MISIJA NA DUNAJU RAZPUŠČEA.

LDU Lyon, 13. jan. (Brezlično.) Kakor poročajo listi, bo italijanska vojaška misija na Dunaju v najkrajšem času razpuščena. Nadomestila jo bo nova medzavezniška nadzorstvena komisija, kateri bo načeloval bivši italijanski vojni minister general Zuppelli.

KRVAVI BOJI PRED NEMSKO NARODNO SKUPŠČINO.

LDU Berlin, 13. jan. (Dun. KU) (Narodna skupščina.) Preden je zbornica prešla na dnevni red, je neodvisni socialni demokrat poslanec Geyer protestiral proti temu, da so zbornico zasedli vojaki s strojnimi, ter je izjavil, da je parlamenta nevredno, ako zboruje v takih razmerah. To da pomenja, da se je vzpostavilo vojaško gospodarjenje. Predsednik Fehrenbach je odgovoril, da nima niti pravice, niti povoda, da bi ukinjal varnostne odredbe, ki jih je vlada smatrala za potrebne. Zbornica je prešla nato na dnevni red, t. j. drugo branje zakona o obratnih svetih. Ko je poslanec Schneider poročal, se je zbrala velika množica okoli poslopja, posebno na Königsplatzu in pred vhomom v Simsonstrasse ter se je vedno bolj blizala vhomom državne zbornice, ki jih je zaprla varnostna bramba. Vsa prizadevanja rediteljev, ki so hoteli množico odriniti, so ostala brezuspešna. Varnostna bramba se je držala 1 in četrt ure, potem pa so množice prodrle na obeh straneh dohoda. Varnostno stražo, ki je bila tam postavljena, so zagostili, ji izrgali orožje, razbili puške ter pretepali stražnike, ki se niso prostovoljno udali. Z nepopisnim truščem se je razgrnila množica po stopnišču, zagostili so tudi drugo verigo stražnikov in ponavljali so se isti izgedi, kakor prej. Množica se je razdelila. Del je hotel vdreti v zbornično poslopje skozi glavni vhod, drugi del pa se je postavil v Simsonstrasse proti varnostnemu oddelku, ki je hotel na pomoč. V tem hipu so se začeli od Simsonstrasse najprej posamezni, potem pa gosti strelji. Strojnice so začele od glavnega vhoda streljati. Množice so zbežale v divjem begu. Na mestu pa so ostali številni mrtveci in težko ranjeni, dočim je množica mnogo lahko ranjenih odvedla seboj. Ves prostor pred državno zbornico, posebno ledina pred vhomom v Simsonstrasse je polna razbitega orožja, rdečih zastav, obleke itd. Oddelke Rdečega križa, ki je bil nastanjen v zborničnem poslopiju, je hotel k ranjencem ter jih v par minutah odpeljal v bolnišnico. Število žrtev in ranjencev dosedaj še ni znano.

Razne novice.

r Razburkani ocean. Pred Božičem je pristalo v Newyorku devet prekocean- skih parnikov s približno 10.000 popotniki. Ladje so bile popolnoma pokrite z ledom in so pretrpele skoraj vse več ali manj težke havarije. Za štirideset let sem ne pomnijo ljudje tako ljutih viharjev v Atlant- skem oceanu, kakor so razsajali letos o Božiču.

r Maršal Foch v svojem rojstnem kraju. Maršal Foch se je odpeljal z ženo v svoj rojstni kraj čez Lurd, kjer je opravil svojo versko dolžnost. Od tu je prišel v Argeles, obedoval je na gradu Vieuzac. Pred mest- no hišo se je vršil slavnostni sprejem. Na večer je šel v Tarbes. Obiskal je bolnike- vojnike ter se je z njimi prijazno pogovar- jal. Potem se je odpeljal s številnim sprem- stvom domov.

r Srečna srečka. Pri zadnjem zreba- ju češko-slovaške razredne loterije je za- dela največji dobiček v znesku 300.000 K srečka št. 3981. Isti srečki je pripadla tudi premija 700.000 K. Tak slučaj se v avstrijski loteriji ni nikdar pripetil, v ogrski pa tekem 25 let samo enkrat.

r Na Poljskem strašno razsaja legar. Kakor poroča »Goniec Krakowski«, je obolelo v pokrajini med Tarnopolom in Luckom 25.000 ljudi na legarju. Tudi okoli Stanislavova je trebušni in pegasti legar silno razširjen. A ker je v omenjenih kra- jih popolno pomanjkanje zdravil, se epi- demija od dne do dne bolj širi in je že na tisoče ljudi umrlo.

Cerkveni vestnik.

c Sestanki duhovnikov ljubljanskega mesta. Pri zadnjem sestanku je bilo sklenjeno, da se bodo zborovanja duhovnikov ljubljanskega mesta odslej vršila vsako sredo ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni. Ker je bil ta teden že včeraj sestanek, bo prihodnje zborovanje v sredo, 21. januarja.

Dilaški vestnik.

d Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov v Ljubljani. Odborova seja se vrši danes ob 14. uri v sobi št. 17 na obrtni šoli. Prisotnost vseh odbornikov potrebna.

d Tovariše visokošolce-tehniko pozivljamo, da se vpišejo v strokovno organizacijo. Vpisuje se dnevno od 14. do 16. ure v sobi št. 17 na državni obrtni šoli. — Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov.

d Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov v Ljubljani. Sluša teljem ljubljanske tehniške fakultete občutno primanjkuje strokovnih knjig. A. D. J. T. se zategadel obrača na vse posameznike, posebno pa na gg. inženirje in društva, ki razpolagajo s strokovnimi knjigami, da blagovolijo iste pokloniti knjižnici zgoraj navedenega društva.

Orlovski vestnik.

Preglednik za mesec december še ni. Odseki se nujno vnovič opozarjajo, da čimprej izpolnijo svojo dolžnost.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Društvo slovenskih kmetijskih strokovnjakov. Vaš dopis je nečitljiv.

Šestogolata damska srebrna ura se je zgubila zvečer dne 11. t. m. po sv. Petra cesti do Franciškanskega mostu. Odda naj se pri deželnem sodišču proti nagradi soba št. 83.

Prosveta.

pr »Babilon.« To staro Kotzbujovo burko, ki je prirejena po stari izdaji pod naslovom »Zmešnjave nad zmešnjavo«, so igrali v nedeljo, dne 11. t. m., na »Ljudskem odru«. Igra ima nekaj situacijske komike, vendar sega po sredstvih, ki so že stara in obrabljena, zato neuduhovita in ne povsod zanimiva, poleg tega, da so šale tuptam celo neslane in surove. Vloge so bile precej dobro zasedene in vestno podane, v kolikor je sploh pri burki mogoče govoriti o vestni in točni igri. Najbolje igrana vloga je bila g. Vrančič — pl. Trnovski, ki je podal starega zaspanca in mežvo prav verno. Tudi Maks Milana Rojana je bil igran dovršeno in z živim temperamentom; dobro bi bilo, da bi skušal z igro in masko zabrisati svojo osebnost v toliko, da pri gledalcih ne bo delal utisa, ko da je v vseh vlogah enak, kar meji na mani. Dobra je bila tudi Doroteja gđ. Zalarjeva; boljša po mimiki, ko po modulaciji glasu. Jelica gđ. Greti Pod-

gorska je bila simpatična, dovršena, le mor-da malo preplaha v svojem nastopu, ki raz-zen v prizoru z majorjem ni tako na mestu. Prijetna je bila tudi Helena gđ. Milice Albreht; omenili bi samo, da ji je parkrat ušel smeh, kar ji nič ne zamerimo. Gđ. Albreht bo postala zelo dobra moč »Ljudskega odra«; kje jo bo treba zaposliti, je pokazala pri igri »Pred smrtjo«. Ante Stefančičev Fric je pokazal vso dobro voljo in se je dobro podal v okvir igre. Janko Novakov zadirčni major pl. Trnovski je bil dobro izučen in igran; na Novakovem nastopu se pozna, da je doma na odru. Nekaterim igralcem bi svetoval, naj se tudi pri burkah ogibajo prevelikega skakanja in grotesknosti; bolj ko se igra naravno, boljše je. — Scenično je bila uprizoritev dobra, svetloval bi le, naj se v bodoče s svetlobo ne dela tako, kot bi se vršile vaje; to moti, v celoti moram izreči pohvalno priznanje. Dvorana je bila natlačeno polna, razpoloženje občinstva izborna.

P. Radlin.

pr Francoska opera. Med opernimi gledalci v Parizu je naivnejše »Theatre-Lirique«, ki počne v raglem redu novitete in nanovo nastavlja opere. Ena izmed novih oper je »Taras-Bulba«, ki jo je skomponiral Marcel-Samuel Rousseau; besedilo je spisano po Gogoljevem romanu. Glasba nudi nekaj novega in se ne približuje niti Debussyju niti Massenetu. Opera je žela uspehe. — Nato so igrali tri Debussyjeve novitete (?): »Izgubljeni rine« (ki ga je skomponiral, ko je bil 22 let star), »Izvoljena gospica«, ki je že zrelejše delo in »Brez krivde«, troški balet iz leta 1912, ki vsebuje štiri slike, pravi čudež ritma, življenja in luči. To je zrelo Debussyjevo delo; prvi dve enodejanki se ne bosta vzdržali na odru. Posebnost je bila tudi španška opera »Goyecoa«, li-rični prizori v treh dejanjih od Enrica Granados iz Campina, ki se je leta 1916, potopil na poti v Ameriko. Njegovo slavo je rabila Španija za svoje politične zadeve, zato je aranžirala predstavo v tem gledališču. Španska kraljica je prisostvovala pri premijeri, slikar Zuloaga je naslikal dekoracije, komponistov sin je dirigiral. Opera ima samo štiri osebe. Muzikalično je delo slabo, instrumentacija brezbarvna in zadržana. Le inscenacija je bila sijajna.

pr Padec literarne produkcije. Zanimiva je statistika, ki nam prikazuje, za koliko je padla med svetovno vojno literarna produkcija. Največ del je izšlo pred vojno v nemškem jeziku. Leta 1913 celih 35.078 del, to število je padlo do l. 1918 na 14.743 del. Založništvo in knjigaren je danes v Nemčiji 12.240. Produkcija knjig je nekoliko nazadovala tudi v nevtralnih državah. V Angliji je padla produkcija z 12.379 na 7716 del, a v Italiji z 11.100 na 5401 knjigo. Najbolje pa je trpelo literarno delo na Francoskem, kjer je padla produkcija z 11.460 na 4484 knjig.

pr Han Ryner (pravo ime: Jacques Ambroise Henri Ner), eden prvih francoskih pisateljev in pesnikov, rojen l. 1860. v Algiru, obhaja šestdesetletnico svojega rojstva. Spisal je dolgo vrsto, z novimi, vročimi vizijami prepletenih romanov in mnogo, radi abstraktne vsebine težko vpriporljivih dram, katerih najboljša je:

»V dno srca globine«. Imenovali so ga francoskega Ibsena.

Gospodarstvo.

Anton Pevc:

Kmetijski potovalni tečaj.

Važen činitelj za pospeševanje kmetijskega napredka so strokovni potovalni učitelji, inštruktorji ali konzultenti. Pri vsakem napredku mora biti človek, ki ga vodi. V kmetijstvu so za to določeni potovalni učitelji — pri čemer pa ni prezreti, da se za predstojnika ali vodnika družbe izbere vsikdar človek, ki živa zaupanje večjega dela družbe in nikdar povsem neznanje tujce. To smo dosedaj prezrli in zato kreirali kmetijske svetnike, nadzornike in inštruktorje, ki svojega namena niso dosegli, krivdo radi neuspeha zavračali drug na drugega, vsi skupaj pa predstavljali praktično več ali manj skozi očno vržen denar, — vse to edino iz vzroka, ker ni bilo niti ke prave in zaupljive vezi med kmetijskim ljudstvom in potovalnim učiteljem. Torej krivda sistema in ne krivda posameznikov.

Danci imajo 12 državnih in nad 70 društvenih kmetijskih konzulentov. Društveni konzultenti so vsi manjši posevniki, strokovno boljše naobraženi, ki imajo »dar govora« in se pečajo s konzulentsvom kot postranskim zaslužkom. Nastavljeni so neposredno pri zvezah kmetijskостrokovnih društev gotovega okolja; ker prispeva država za njih plače večje ali manjše zneske — po velikosti njih delavnega kroga — morajo o svojem delovanju poročati kmetijskemu ministru in se udeleževati zborovanj konzulentov, ki jih sklicuje kmetijski minister skozi kmetijsko družbo enkrat ali večkrat na leto. Predstavljajo torej človeka krajevnih razmer, praktičnega, vzornega kmetijskega gospodarja, na čigar skrb se pozna o krizi in težave kmetijskega stanja, zato ga sosedji njegovega delavnega okrožja spoštujejo, radi ubogajo, smatrajo za vodnika. Te praktični uredbi kmetijskih konzulentov pripisujejo. Danci sami največ zaslug, da se je njih kmetijstvo v razmerno zelo kratkem času moglo povzpeti do viška popolnosti in donesti kmetikemu stanu vseobčo blagostanje.

Delavni krog potovalnega učitelja ne sme biti nikdar prevelik osobito še ako se kmetijstvo nahaja v prvi fazi napredka, kakor pri nas. Učitelj mora poznati svoje ljudi od oči na oči, biti poučen o vseh njihovih gospodarskih težavah, predstavljati za vsakega posameznega »Soseda Razumnika«. Ako poverimo učitelju preobširen delokrog, potem je navadno »že zrel za v pokoje«, predno se s svojimi ljudmi toliko spozna, da bi jih njegova osebnost mogla vspodbujati k napredku in služiti jim za vodnika. V preobširnem delokrogu je iskati vzrok dosedanjega nezadovoljivega uspeha naših potovalnih učiteljev, — in ne v njih osebnosti kot taki.

Kmetijski potovalni učitelj spada na kmete in ne v mestne pisarne. Riba, ki ne živi v vodi, pogine, in kmet, ki ga posadi v mestno pisarno, postane pisar, ki se nauči sukati pero, pozabi pa kako se obrača plug. Če nima morebiti lastnega posestva, naj ostane v praksi na kakem državnem

posestvu ali šoli, ter od tu urejuje svoja znanja, organizatorično-vzpodbujalno delovanje. Da bi nadzornik moral nadzorovati delovanje inštruktorjev in svetnik delovanje nadzornikov, se mi ne zdi potrebno, — marveč tako nadzorovanje pripada kmetijskостrokovnim društvom in kmetom. Tudi »nekako samostojni« potovalni učitelji niso na mestu; učitelj, ki se ne naslanja na gotovo skupino kmetijskостrokovnih organizacij — zaenkrat okrajne skupine podružnic slovenske kmetijske družbe — je praviloma »krmar brez ladje« in uspeh njegovega delovanja ne bo za veliko prekoračil »ničlo«, kljub morebitni prav živahni, osebni delavnosti.

Izvajanjem bo morebiti kdo ugovarjal. Ugovarjati je mogoče, — toda analiziraj uspehe, ki jih izkazuje naš dosedanji ustroj kmetijskopotovalnega učiteljstva in boš prišel do prepričanja, da je temeljit preustroj potreben, če naj izdani denar prinaša zadovoljive obresti. Da so kmetije in kmetijske organizacije v prvi vrsti poklicane presojati (nadzorovati) delovanje strokovnih učiteljev in da je vsled tega ustvariti gotovo podrejenost učiteljev tem organizacijam, temu je iz finančnih razlogov težko ugovarjati: v kmetijskih državah so honorirane sinekure malo umestne. — Sosedov Razumnika« je najti dovolj tudi v Sloveniji, — ako opustimo idejo, da kmetijsko znanje pričena šele pri inženirjih agronomih in se zaenkrat zadovoljimo, da ima slovenski Razumnik zdrav razum, nižjo kmetijsko šolo, dar govora in sloves vzornega kmetijskega gospodarja.

g Borzna poročila. LDU Curih, dne 12. januarja. (ČTU) Deviza na Dunaj 2.70, Berlin 11.50, Praga 8.70, krone 3.00 — LDU Dunaj, 12. jan. (ČTU) Borza. Deviza Zagreb 210—220, Praga 2.99—3.09, jugoslov. krone 180—200.

g Določila za uvoz blaga in za izvoz blaga iz novih pokrajin, priklapljenih Italiji izdana do 30. novembra 1919, so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Nakup cestnih vlakov brez tirov. Tvrdkam, ki se zanimajo za nakup cestnih vlakov brez tirov, ki bi dobro služili podjetnikom rudnikov in podjetjem za stavlbeni material, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled tozadevni prospekt s cenikom tvrdke »Autorba« v Olomucu.

Dobrodelna efektna loterija

društva »Dobrodelnost« v Ljubljani
o koristi sirot, slepcev, invalidov in hiralcev. 1312 dobilov o skupni vrednosti 80.000 K.

Glavni dobiček o vrednosti 20.000 kron.

Srečka 2 kroni. Srečka 2 kroni.

Srečke se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.

žrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. uri zvečer.

Raznašalke

sprejme takoj uprava »Slovenca«.

Janko Köstl

finančne str. komisar

Anica Majer

roj. Berložnik

poročena

Kranj - Maribor - Mozirje

Nužno! Kdor želi informacij v zadevi odškodnine oziroma predurja, ma za izgubljenost umetne v zasadenem ozemlju dobi to: Ambrožev trg 3, l. nadstr. desno od 2.—4. ure popoldne

Kupujem vsako množino kož od d.v. jih največ ter plačujem po najvišji dnevni cen.

6311 IVAN BERNIK
(30) klobučar v Visnji gori.

A VIII 406/19.

Preklie prostovoljne sodne dražbe.

Na dne 18. t. m. odrejena prostovoljna sodna dražba nepremičnin v Studenčicah št. 15, se vsled sporazuma vseh prodajalcev preklie.

Omarajno sodišče v Ljubljani,

odd. VIII. dne 13. januarja 1920.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Mihal Mošker v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Klingerit asbest in tehnične materiale ima v zalogi ODON KOUTNY Kolodvorska ulica 37.

Na prodaj je posesivo na prija-ku ob Savi blizu zel. postaje oprem-ljeno z vsem gospodarskim poslopjem in meri 13 oravov nilv, gozda, vino-grada in travnikov. Cene po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 135.

Vedno v zalogi pristna sveža
čreva
za kranjske klobase se dobe pri g. Petru Kopp, Zagreb, Maksimirska c. 43.

V našem dam modern
valični mlin
tik pred vojno dovršen. Gonilna moč: Voenna turbina s konstantno vodno močjo; zmehje približno 4 vag. na teden. Vpraša se pod konstantna vodna sila 165 na upravo »Slovenca«.

Staro lito železo
kupi v vsaki množini in po najboljših cenah Železarna na Muti ob Dravi

Vreče
vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlaa, Kranj, Gorenjsko.

Uradnik išče mesečno sobo za 1. svečana, ali pa takoj. Ponudbe pod SOBA 169 na upravo lista.

Večje industrijsko podjetje v Bosni išče samostojnega in do-brega

opekarskega mojstra
za ustanovitev poljske opeka-rije. Natančne ponudbe na ad-ministracijo tega lista pod 162.

Vino na prodaj.

Kmetijska zadruga v Makolah, po-staja Poličane, naznanja cenj. vinskim kupcem in gostilničarjem, da ima v svoji vinski kleti v Makolah 7—8 tisoč litrov vina na prodaj. — Prodaja se bode vršila na dan 22. t. m. — Kupci se vabijo.

Večja trgovina z mešanim blagom

v kakem prometnem kraju se vzame v najem ali se pa pod ugodnimi pogoji eventualno s posestvom vred kupi v last. — Ponudbe pod šifro »Večja trgovina 1920« na upravnštvo tega lista.

Kupim novejšo hišo z gostilno, kavarno, ali trgovino ali ki ima več prostorov, dvorišče za trgovino bolj na promet. kraju
hišo
v Mariboru, Celju ali tudi Ljubljani
Prodaj ali zamenjam tudi dvonadstropno, v slogu vile zidano hišo, staro 15 let, s parketi, vodovodom in elektr. razsvetljavo, z lepim cvetličnim in sadnim vrtom, vse skupaj 600 o klaffer v najlepši legi v Beljaku. Dopisi pod Hiša pošta Sv. Jakob v Rožu.